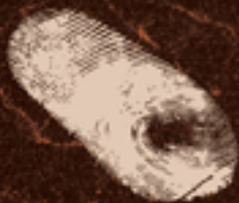

RIKOSREPORTAASI POHJOISMAISTA

1990-LUKU

1991

 SAGA
EGAMONT

RIKOSREPORTAASI POHJOISMAISTA

1990-LUKU

1991

 SAGA
EGMONT

Eri tekijöitä

RIKOSREPORTAASI
POHJOISMAISTA 1991

SAGA EGMONT

Rikosreportaasi Pohjoismaista 1991

Copyright © 1991, 2018 Eri tekijöitä ja SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788711972366

1. e-kirjapainos, 2018

Koko: EPUB 2.0

Tämä on tekijänoikeuslain suojaama kirja. Kopiointilupa muuhun kuin henkilökohtaiseen käyttöön on tehtävä sekä SAGA Egmont että kirjailijan kanssa.

SAGA Egmont www.saga-books.com - a part of Egmont, www.egmont.com

RIKOSTAPAUKSIA · TANSKA

Rengaskansioattentaatti

Keskiviikkona, marraskuun 11. päivänä 1987 eräs ATK-johtaja loukkaantui vakavasti pistoolin laukauksesta avatessaan kekseliäästi rakennetun rengaskansion.

Poliisitutkinta paljasti ATK-alalla "liikemenetelmiä", joita aikaisemmin ei ollut esiintynyt taikka huomattu Tanskassa.

Harvoin on millään murhayrityksellä ollut niin suuria ja tiettyjen juttuun sekaantuneiden kannalta niin täysin arvaamattomia seurauksia.

Carsten Olsenin liikeyritys Impex sijaitsi Helsingörin teollisuusalueella pienehkön umpikujan loppupäässä. Se oli pieni, ikävä betonirakennus, jonka päätyyn liikkeen nimi Impex oli maalattu pienin kirjaimin.

Impex AB

Siihen aikaan, jolloin Helsingörin telakan moottoriosasto oli kuuluisa erityisen kehittyneistä laivamoottoreistaan, rakennusta käytettiin kanttiinina, mutta nyt vain se oli jäljellä kuin viimeisenä monumenttina raivatulla maa-alueella, missä aikaisemmin oli ollut rakennushalleja.

Carsten Olsen perusti Impexin 1983 ja alkoi heti sen jälkeen tuottaa Epson-tietokoneita, jotka hän möi edelleen suoraan tanskalaisille liikkeille.

1987 liikkeessä työskentelivät vain Olsen itse ja eräs konttorioppilas. Ajoittain käytettiin myös konsulentteja ja korjaajia.

Kirjekuori ilman lähettäjän nimeä

Keskiviikko, marraskuun 11. päivä 1987 oli aivan tavallinen arkipäivä Carsten Olsenille, sillä suurimman osan päivästä hän vietti liikkeessään yhdessä konttorioppilas Benedikten kanssa. Kello 17.00 tämä lausui hyvästit ja lähti jalkaisin liikkeestä.

Carsten Olsen oli silloin työpajassa, missä hän korjasi erään ystävänsä videonauhuria.

Kello 18.45 hän sulki liikkeen, lukitsi oven ja meni autolleen, jonka hän aikaisemmin päivällä oli pysäköinyt rakennuksen toiseen pätyyn.

Katulamppu valaisi autoa heikosti, mutta muuten Industrivej näytti pimeältä ja autiolta.

Carsten Olsen näki heti, että auton konepellillä oli suuri kirjekuori, ja kun hän otti sen käteensä hän näki, että siihen oli kirjoitettu nimi "Impex". Kuorta ei ollut liimattu kiinni ja siksi hän näki, että kuoressa oli tavallinen rengaskansio. Hän otti kansion kuoresta ja huomasi, että sen etukanteen oli liimattu etiketti, jossa oli hänen nimensä Carsten Olsen. Sekä kansion etu- että takasivulle oli liimattu toinenkin etiketti, niin ettei kansiota voinut ilman muuta avata.

Carstenin välitön ajatus oli, että joku liikkeen asiakkaista luovutti tällä tavalla takaisin lainaamansa tietokoneen käyttöohjeet. Koska hänellä oli kiire hän otti kansion ja kuoren, heitti ne takaistuimelle ja ajoi sitten ystävänsä Alicen luo, joka asui Hornbækissa olevassa huvilassa.

Hän pysäköi autokatokseen, otti salkkunsa ja kuoren kansioineen ja meni keittiöön.

Alice oli valmistamassa ruokaa ja hänen 18-vuotias poikansa, Kenny, oli juuri syönyt jotakin nopeasti saatavilla olevaa. Hänellä oli, kuten tavallista, kiire tyttöystävänsä luo.

Carsten Olsen pani tavarat pois. Kansion hän pani keittiön pöydälle sanoen samalla ohimennen, että se oli ollut hänen autonsa päällä hänen tullessaan liikkeestään.

Kennyn uteliaisuus heräsi heti, ja Carstenin ollessa toiletissa hän tutki kansiota. Hän ehdotti äidilleen, että he avaisivat kansion ja katsoisivat, mitä se sisälsi. Molemmat pitelivät kansiota, mutta tyytyivät ravistelemaan sitä ja panivat sen sitten takaisin keittiön pöydälle.

Alice ei halunnut avata kansiota, koska sen päällä oli Carstenin nimi.

Laukaus

Carsten palasi keittiöön ja keittiön pöydän vieressä seisoen hän mursi sen paperietiketin, joka piti kansion sivut yhdessä. Hän avasi kansion ja samassa silmänräpäyksessä kuului laukaus ja suuliekki leimahti ulos kansiosta. Carsten tunsu kovaa kipua vatsassaan ja ymmärsi heti, mitä oli tapahtunut. Hän huusi spontaanisti:

- Minua on ammuttu! Sitten hän kaatui keittiön lattialle.

Kenny, joka laukauksen pamahtaessa oli ollut huoneessaan juoksi säikähtäneenä paikalle. Carsten, joka oli tajuissaan sanoi hänelle rauhallisesti, että hänen tulisi ensiksi soittaa ambulanssi ja ottaa sitten yhteys sairaalan akuuttivastaanottoon ja valmistaa henkilökuntaa siihen, että ampumahaavan saanut henkilö oli tulossa sairaalaan.

Helsingörin sairaalassa todettiin, että haava oli hengenvaarallinen ja leikkaus aloitettiin heti. Seuraavien päivien aikana hänelle tehtiin useita leikkauksia. Carsten sai tottua ajatukseen, että hänelle jäisi elinikäinen vamma. Luotia ei uskallettu poistaa, sillä se oli hyvin lähellä selkärankaa.

Ensimmäinen epäily

Carsten Olsenin kanssa sairaalassa toimitetussa lyhyessä kuulustelussa hän suuntasi epäilyksensä erääseen aikaisempaan liiketuttavaan, jonka kanssa hänellä oli paljon asioita selvitettävänä ja joka oli esittänyt myös hyvin vakavia uhkauksia hänelle.

Tältä tilanne näytti silloin, kun pienehkö ryhmä poliisin Matkaryhmän murhajaoksesta kutsuttiin kokoon avustamaan Helsingörin rikospoliisia.

Yhteistyö seuraavien päivien aikana oli erinomaista ja myös Kööpenhaminan poliisin murhajaos tuli siihen mukaan.

Seuraavien kahden kuukauden aikana tutkijat suuntasivat katseensa kaikkiin merkityksellisiin suuntiin, juuri niin kuin perustutkinta tulee suorittaa.

Pistooli

Tietenkin asian tekninen puoli oli mielenkiintoisin. Juuri sillä tavalla poliisi selvittää useimmat tapaukset.

Tekninen osasto tutki niin kansion kuin sen sisällönkin tarkoin.

Carsten Olseniin oli osunut luoti, joka oli ammuttu Reck Commander-merkkisellä pistoolilla. Ase oli ollut varmistamaton, sen hana oli ollut viritettynä ja sen patruunapesässä oli ollut yksi patruuna. Sitten se oli

asennettu ja piilotettu kirjekuoressa kansioon. Kun joku avasi kansion, kuoreen kiinnitetty naru kiskaisi liipasimesta. Kansioon oli kiinnitetty lisäksi pistoolin lipas, jossa oli vielä neljä Lapuamerkkistä panosta, kaliiperi 6,35.

Alunperin ase oli kaasu- ja tarkkuuspistooli, joka oli valmistettu Länsi-Saksassa. Se oli toisin sanoen ase, jollainen oli vapaasti saatavilla missä asekaupassa tahansa.

Mielenkiintoisinta pistoolissa oli, että siinä oli erityisvalmisteinen piippu, joka todisti sekä suuresta hienomekaanisesta- että ammattitaidosta.

Aseseppiin, asekauppiaisiin ja henkilöihin, joilla oli näistä asioista tietoja ja taitoja otettiin yhteys, mutta kukaan ei pystynyt auttamaan tutkimuksissa vähääkään.

Se ei ollut lainkaan hämmästyttävää, sillä aseiden, varsinkin pistoolien ja revolvereiden jäljittäminen on ja on aina ollut vaikeaa.

Tekninen johtolanka

Kansio ja kirjekuori lähetettiin tutkittavaksi mahdollisten sormenjälkien varalta. Olihan tekijä voinut olla varomaton. Mutta mitään sormenjälkiä ei löytynyt. Sitä vastoin löytyi jotain hyvin mielenkiintoista.

Kun teknikot käyttivät tavallisia kemiallisia liuottimia sormenjälkien esille saamiseksi kansion selustaan ilmaantui sana Nyräm.

Kyseessä olivat muutoin näkymättömät liimajätteet, jotka olivat kristallisoituneet tullessaan kosketukseen kemiallisten liuottimien kanssa.

Aluksi näytti siltä, että sana Nyräm oli tehty siirrettävillä, Gill Sans Bold-merkkisillä kirjaimilla ja käytetty sekaisin versaali- ja tavallisia kirjaimia.

Kirjekuori ja taipunut naula

Pistoolin piilottamiseen ja kansion kääreenä käytetty kirjekuori oli kooltaan ja tyypiltään epätavallinen.

Viimeisten 15 vuoden aikana tätä laatua on valmistettu vain noin 120 000 kappaletta.

Kirjapainoissa, mainostoimistoissa ja kirjakaupoissa käytiin näiden tietojen tarkistamiseksi ja vastaavanlaisia kuoria lainattiin sadoittain käytettäväksi vertailussa, mutta lopulta tutkijain oli luovuttava yrityksestä päästä ratkaisuun tätä tietä. Ratkaisu ei näin ollut saatavilla.

Rengaskansion rakenteeseen kuului pieni taipunut rautanaula. Juuri se osui liipasimeen.

Teknikot tutkivat naulaa melkein uskomattomalla mikroskoopillaan ja ilmoittivat sitten, että naula oli taivutettu tongeilla. Jos tutkijat jossakin vaiheessa saisivat aihetta kohdistaa epäilyksensä johonkin tiettyyn henkilöön ja tällä olisi hallussaan tongit, voitaisiin varmuudella todeta, oliko juuri niitä tonkeja käytetty.

Tutkijoiden mielestä heillä oli kädessään koko joukko hyviä kortteja:

Itse kansio liimajätteineen ja sana Nyram. Sitten erityisvalmisteinen pistooli, jota ei vielä kokonaan ollut hylätty ja naula, jota voitaisiin käyttää oikeiden tonkien löytämiseen.

Tutkijat päättivät tässä vaiheessa panna asian teknisen puolen hieman sivuun ja alkaa keskittyä Carsten Olsenin yksityiselämään.

Kenellä voisi olla motiivi?

Ystävätär?

Carsten Olsen oli tutustunut 39-vuotiaaseen ystävättäreensä elokuussa 1987 ja pian tämän jälkeen hän

oli muuttanut tämän huvilaan Hornbækiin.

Alice oli heinäkuussa 1986 jäänyt leskeksi. Entiseltä mieheltään, eräältä tukkukauppiaalta Alice oli perinyt Nyram-nimisen liikkeen, jota hän nyt piti yksinään. Se oli pienehkö tukkukauppa, joka möi liisteriä ja kehyksiä taulujen, yms. kehystämiseen.

Entinen mies?

Alice oli aikaisemmin ollut naimisissa Kaj-nimisen miehen kanssa ja jättänyt hänet nyttemmin kuolleen miehensä vuoksi. Yhdessä Kajn kanssa hänellä oli kaksi puolikasvuista lasta, joista vanhempi, Kenny, asui hänen luonaan.

Kaj katsoi kärsineensä vääryyttä ja poti ilmeisesti onnetonta rakkautta Aliceen.

Hän oli melko kiinnostunut aseista, ja aikanaan hän oli ollut paikallisen ampumaklubin hallituksen jäsen.

Poikapuoli?

Alicen 18-vuotias poika, Kenny, joka oli juuri alkanut työskennellä Carsten Olsenilla, ei ilmeisestikään tullut erityisen hyvin toimeen Carstenin kanssa. Hänellä oli ollut vapaita suhteita ennen kuin Carsten muutti äidin luokse, mutta Carsten oli sekaantunut tähän vapauteen, ja Kenny oli selvästi ollut tyytymätön.

Kenny oli hyvin kiinnostunut tekniikasta ja mekaniikasta ja silloin tällöin hän rakensi muun muassa pienoislentokoneita, kauko-ohjattavia kilpa-autoja, jne.

Nyram, sen henkilökunta ja asiakkaat?

Tutkijat olivat vakuuttuneita siitä, että liimajätteet ja nimi Nyram kansion selustassa merkitsivät valttikorttia. Kansion ja tuon liikkeen välillä täytyi olla jokin yhteys.

Liike toimitti kehyksiä ja listoja lasittajille ja gallerioihin. Kokonaan ei voitu sulkea pois sitä ajatusta, että jollakin näistä asiakkaista saattoi olla rengaskansio, jossa oli Nyramin lähetyslaskuja.

Tutkijat saivat parin sadan asiakkaan nimet käsittävän listan. Olisiko näiden nimien parissa puuhailu vain toimintaterapiaa, vai voisiko ratkaisu ehkä olla tässä? Miten oli sen laitteiden toimittajan laita, joka oli suurehko ruotsalainen liikeyritys?

Carsten Olsen oli monta kertaa osallistunut tämän toimitusliikkeen ja Alicen välisiin tärkeisiin liikeneuvotteluihin Alicen neuvonantajana, ja sitä oli pidetty ärsyttävänä sekaantumisena.

Muita seikkoja

Toinen hyvin mielenkiintoinen alue oli Carstenin ja Alicen aikaisemmat tuttavat, joiden joukossa varsin hyvin saattoi piillä klassinen motiivi mustasukkaisuus. Sekin otettiin tietysti lukuun.

Tällaisten henkilöiden piirissä suoritettavat kuulustelut voivat olla erityisen epämiellyttäviä. Tämä tapaus ei ollut poikkeus.

Alicen miesvainajalla oli kaksi täysi-ikäistä lasta ensimmäisestä avioliitostaan. He katsoivat tulleensa petetyksi perinnönjaossa, jota ei vielä ollut suoritettu loppuun. Siksi heillä ei ollut mitään erityisen lämpimiä tunteita Alicea kohtaan.

Kuka muuten olisi voinut hankkia itselleen Nyramiin liittyvää materiaalia sisältäneen rengaskansion?

Kuulusteluja toisensa jälkeen

Carsteniin ja Aliceen yhteydessä olleiden henkilöiden joukossa oli monia, joilla voisi olla motiivi ja jotka samalla olivat teknisesti niin lahjakkaita, että pystyisivät rakentamaan attentaattikansion.

Kaikkien näiden mahdollisten tekijöiden oli pakko kestää tutkijoiden alituiset, tunkeilevat ja heidän käsityksensä mukaan uskomattoman samantekevät ja asiattomat kysymykset.

Kuulustelijat eivät saaneet näistä kuulusteluista ja tutkimuksista mitään irti sitä hyvin epämiellyttävää ja melkein aina kuulustelun jälkeen vallitsevaa tunnetta lukuun ottamatta, että ”jotakin jätettiin kertomatta, hän salasi jotain” ...

Ratkaiseva läpimurto puuttui, jotta tutkijat olisivat voineet päästä eteenpäin.

Oltiin jo heinäkuussa ja murhayrityksestä oli kulunut yli kuusi kuukautta.

Tutkijoiden tunnelma oli turhautunut ja alakuloinen. Iltaisin, kun keskusteltiin päivän tapahtumista, villit teorit pääsivät valloilleen. Tutkijoiden joukossa oli jopa jokunen, joka esitti teorian, että Carsten Olsenin itsensä täytyi olla jutun takana ...

Carsten Olsenin liiketuttavat

Carsten Olsenilla itsellään oli useitakin teorioita syyllisestä.

Muun muassa hän mainitsi vuosina 1982-1983 olleensa toimessa S.I.Data-nimisessä liikkeessä, jonka hallintojohtaja Ivan Iversen ”vihasi häntä”. Tämä johtui muun muassa siitä, että Carsten oli vienyt mukanaan useita S.I.Datan asiakkaita, kun hänet erotettiin. Juuri näiden asiakkaiden varaan hän oli rakentanut toimintansa perustaessaan Impexin. Carsten Olsenin mukaan siinä, että hänkin tuotti

maahan Epson-tuotteita ei ollut mitään laitonta taikka moraalisesti väärää, mutta S.I.Datan johto ei ollut samaa mieltä asiasta.

Epäilykset merkittiin tietenkin muistiin, mutta tutkijoiden mielestä mihinkään suuriin tutkimustoimenpiteisiin ei voitu ryhtyä niin löysin perustein.

Suoraan sanoen: kukaan ei hetkeäkään uskonut tällaiseen mahdollisuuteen. Carsten Olsen antoi myös sen käsityksen, että sana Nyram kansion selustassa oli virheellinen johtolanka.

Tutkijat olivat kuitenkin edelleenkin vakuuttuneita siitä, että tekijän täytyi jollakin tavalla liittyä tähän liikkeeseen.

Läpimurto

Tutkijat ryhtyivät yhteistyöhön murhajaoksen kollegojen kanssa, jotka tunsivat asekauppia Bullerin eräästä aikaisemmasta murhajutusta.

Miten sitten Bulleria lähestyttäisiin? Häntä vastaanhan ei ollut mitään konkreettista esitettävää ja tavallinen kokemus asekauppiaista on, että he eivät kerro poliisille muuta kuin aivan välttämättömän muun muassa siksi, että monet heistä katsovat poliisin vainoavan heitä epäoikeudenmukaisesti.

Buller oli lopettanut asekauppansa jo jonkin aikaa sitten, ja hän oli saanut työpaikan erään hoitokodin pannunhoitajana.

Hoitokodin kellarissa tutkijat keskustelivat Bullerin kanssa epävirallisesti ja näyttivät siinä yhteydessä hänelle pistoolia.

Buller otti pistoolin käteensä, katsoi sitä pari sekuntia ja selitti:

- Tämän minä olen tehnyt!

Kun häneltä kysyttiin, miten hän voi noin ilman muuta väittää tällaista hän kertoi, että hän oli tehnyt vain tämän yhden ainoan ja senkin vain kokeeksi.

Vuoden 1982 tienoilla hän oli myynyt aseensa erään tunnetun kööpenhaminalaisen asekaupan myyjälle.

Toinen ja kolmas lenkki

Tutkijat pääsivät tämän myymäläapulaisen jäljille ja hän myönsi vastahakoisesti myyneensä pistoolin eräälle liikkeen entiselle myymäläapulaiselle.

Kauppa oli tapahtunut joskus 1982-1983, joten tutkijat näkivät nyt mielessään pitkän ketjun aseiden ostajia ja pelättiin, että jostakin kohdasta lenkki puuttuisi.

Myymäläapulainen oli 54-vuotias entinen lentokenttävirkaileija Folmer Eriksen, jonka kanssa keskusteltiin pitkään hänen asunnossaan.

Hän oli hyvin kiinnostunut aseista, hälytinalaitteista ja salaisista asioista. Kun häneltä kysyttiin, omistiko hän nyt joitakin aseita hän ilman muuta veti esille parin käsiraatoja ja suuren revolverin kainalokotelostaan.

Tutkijat tarkastelivat aseita hieman järkyttyneinä, sillä revolveri oli eräs niistä uskomattoman alkuperäisen mukaisista yhden panoksen aseista, joita markkinoilla on.

Ensiksi hän kiisti tietävänsä mitään pistoolista, mutta myönsi sitten vähin erin, että se oli ollut hänen hallussaan useita vuosia sitten.

Nyt sai armeliaisuus loppua. Hänet pidätettiin ja asetettiin syytteeseen aselain rikkomisesta.

Hän ei muistanut, kenelle hän oli pistoolin myynyt, mutta seuraavassa kuulustelussa Glostrupin poliisiasemalla hänen muistinsa palasi. Hän muisti nyt myyneensä sen eräälle Amagerilla asuvalle tuttavalleen 1982-1983.

Neljäs lenkki

Tämä tuttava oli 37-vuotias taksiautoilija Kurt Isaksen.

Hänet pidätettiin ja asetettiin syytteeseen aselain rikkomisesta, mutta hän kiisti milloinkaan ostaneensa mitään pistoolia Folmerilta.

Kurt Isaksen oli uskomattoman selväpuheinen ja vakuuttava henkilö, joka sai monet tutkijat jälleen suuntaamaan katseensa Folmer Erikseniin.

Molemmat vietiin perustuslakikuulusteluun perjantaina, tammikuun 8. päivänä 1988 ja tuolloin Folmer vangittiin. Sitä vastoin Kurt Isaksenin onnistui vakuuttavalla tavalla saada sekä tuomari että muut ymmärtämään, että hän ei tiennyt pistoolista yhtään mitään, ja hänet vapautettiin.

Hänen oli kuitenkin pakko sopeutua kotietsintään luonaan. Tämä kotietsintä piti toimittaa eräänä perjantai-iltana. Oli pyhä ja kaikki tutkijat tarvitsivat lepoa.

Tutkijaryhmän kaikki jäsenet olivat menneet kotiin, paitsi heitä, jotka suorittivat kotietsinnän ja yhtä ainoata rikospoliisia, joka pääsi keskusteluun vangitun Folmerin kanssa.

Juttu olisi nyt voitu menettää kokonaan, mutta koska teknikot tutkivat perusteellisesti kaikki nurkat ja raot he löysivät 22 kaliiperin luodin ja hylsyn, siis samaa kaliiperia, kuin tekoasekin oli. Tämä ja se, että Folmer nyt kertoi rikospoliisille lisää yksityiskohtia mainitulla pistoolilla suoritetusta koeammunnasta johtivat siihen, että Isaksen pidätettiin uudelleen.

Hän myönsi nyt ostaneensa pistoolin Folmerilta, mutta kertoi myyneensä sen edelleen rakastajattarensa veljelle, Leif Strohmannelle.

Kurt teki nyt täyskäännöksen ja kertoi, ilmeisesti, kaiken mitä tiesi.

Tekoaseen sekä erään toisen pistoolin hän oli myynyt 1983 Strohmannelle.

Syyskuussa 1987 Leif oli kertonut hänelle saaneensa "tehtäväkseen" varjostaa erästä henkilöä. Mitään nimiä ei mainittu, mutta yhdessäolon aikana Leif oli johdattanut keskustelun niihin kahteen pistooliin, jotka hän oli 1983 ostanut Kurtilta. Hän kysyi, kumpi pistooleista oli parempi, "pieni vai suuri".

Kurt Isaksen ei ollut ymmärtänyt kysymystä, mutta oli kuitenkin vastannut, että suuri pistooli - tekoase - oli tarkempi kuin pieni ase.

Leif oli myös kysynyt, pystyttiinkö ase jäljittämään. Siihen Kurt oli vastannut, ettei hän uskonut sen olevan mahdollista, koska ase oli niin vanha ja kaiken lisäksi siitä puuttui sarjanumero.

Marraskuun 11. päivän tienoilla 1987 Leif oli jälleen tullut Kurtin luokse ja sanonut jotain siihen tyyliin, että "tietenkin hän oli tehnyt jotain hullua".

Viides ja viimeinen lenkki

Samana iltana 33-vuotias Leif Strohmann pidätettiin ja jo ensimmäisessä kuulustelussa hän myönsi ostaneensa pistoolin Kurtilta, mutta väitti myös joskus kesällä 1987 antaneensa pistoolin hänelle takaisin. Lauantaina, tammikuun 9. päivänä 1988 sekä Kurt että Leif vangittiin. Leif Strohmann oli monella tavalla mielenkiintoinen henkilö. Hän ilmaisi myös sen käsityksen, ettei hän tuntenut oloaan turvalliseksi "maassa vallitsevan epävarman tilanteen" takia, jonka vuoksi hän piti välttämättömänä liikkua aseistautuneena voidakseen puolustautua. Pistooliaan hän kantoi erityisvalmisteisessa

kainalokotelossa. Samasta syystä hän oli alkanut harjoitella karatea.

Tekijä

Viime vuosina hän oli asunut äitinsä kanssa, joka omisti Kööpenhaminassa rivitalon.

Vakituinen työpaikka ei Leif Strohmannia kiinnostanut, sen sijaan hän elätti itsensä pikku töillä, kuten ovenvartijana, maalarina, puuseppänä, kirvesmiehenä ja muurarina. Lisäksi hän suunnitteli oman liikkeen perustamista, joka saisi nimekseen ”Strohmann Consults”. Alkajaisiksi hän oli painanut kirjepaperia. Liikkeen toiminta-alaa ei kuitenkaan vielä ollut oikein päätetty, mutta hän mainitsi etsivätoiminnan.

Leif oli hyvin kiinnostunut elektroniikasta ja luki paljon tätä aihetta koskevia kirjoja. Hän rakensi radiolaitteita ja vahvistimia ja seurusteli jonkin verran Kurt Isaksenin kanssa, jota kiinnostivat samat asiat.

Jos haluaisi kuvailla Leifia joillakin avainsanoilla, niin jotkut niistä olisivat: aseet, elektroniikka, kantakapakat, sulkeutunut, yksinäinen, huonot raha-asiat, pikku työt, etsivä ja kunnianhimoinen.

Leifin ja hänen avopuolisonsa makuuhuoneen viereen Leif oli sisustanut salaisen huoneen, jonka ovi oli piilotettu vaatekomeroon. Salaisessa huoneessa oli kirjoituspöytä ja kun hän istui sen ääressä hän näki makuuhuoneeseen nk. vakoilupeilin kautta.

Huone oli sisustettu ajatellen Leifin suunnitelmia avata etsivätoimisto ja se liittyi siten kaikkeen siihen salamyhkäisyyteen, jonka Leifin käsityksen mukaan täytyi ympäröidä sellaista toimintaa.

Oltuaan muutaman päivän putkassa hän tunnusti valmistaneensa kansion pistooleineen. Kansio oli laadittu salaisessa huoneessa.

Tutkijat olivat päässeet pistooliketjun viimeiseen lenkkiin asti.

Ensimmäinen kontakti

Leif oli ollut käymässä ystävänsä Janin luona, joka yhdessä Ralph Carlssonin kanssa piti pienehköä tietokonelaiteliikettä Borups Allélla.

Liiketoimet eivät sujuneet kovin hyvin ja siksi Ralphin oli täytynyt ottaa työpaikka suuremmasta tietokoneliikkeestä.

Leif oli aikaisemmin suorittanut Ralphille ja Janille töitä. Muun muassa hän oli huolehtinut modernisointitöistä heidän perustaessaan liikkeensä.

Leif tiesi myös kirjapainotöistä ja hän oli tilauksesta valmistanut vastaperustetulle liikkeelle kirjepaperia ja vastaavanlaisia tavaroita.

Ralph oli ollut tyytymätön tulokseen, ja Leifin mukaan hän oli kiihtynyt aiheettomasti joistakin yksityiskohdista.

Näihin aikoihin Leifilla ei ollut mitään tekemistä ja rahaa oli vähän. Kun Jan kertoi hänelle, että Ralph ehkä voisi käyttää häntä erääseen etsivätehtävään, hän kiinnostui heti.

He sopivat, että hän ja Ralph tapaisivat kaksi päivää myöhemmin liikkeen kahvihuoneessa ja silloin hän saisi lähemmät tiedot.

Leif oli siis menossa kokoukseen, liikeneuvotteluun, joten hän pukeutui pukuun ja otti salkkunsa, vuokrasi auton, ajoi Borups Allélla ja tuli kahvihuoneeseen.

Oli lämmin kesäkuun päivä 1987.

Leif oli täysin selvillä siitä, että kyseessä oli salainen tapaaminen ja hän sai tähän vahvistuksen, kun Jan oleili liikkeen puolella, jotta hän ja Ralph saisivat puhua rauhassa.

Ralph kertoi, että hänen työnantajallaan S.I.Datalla oli ongelmia Epson-tietokoneiden tuonnissa.

Ongelma oli se, että eräs entinen työntekijä, Carsten Olsen, joka piti pienempää Impex-nimistä liikettä harjoitti saman tuotteen tuontia, mutta markkinoi laitteet sellaiseen hintaan, jonka kanssa S.I. Data ei pystynyt kilpailemaan.

Ralph kuvaili Carsten Olsenia ammattimaiseksi "dumppaajaksi" ja väitti, että tämä rinnakkaistuonti oli eräänlaista merirosvotoimintaa, jolle oli saatava loppu.

Ralph oli ottanut mukaansa erään S.I.Datan sisäisen mapin, joka oli täynnä Impexiä koskevaa tietoa. Muun muassa siellä oli Impexin myyntikansioita.

Siellä oli myös joitakin kirjeitä eräältä asianajajalta, joka oli yrittänyt hankkia tietoja Impexistä laillisella tavalla, mutta se ei ilmeisesti ollut onnistunut.

S.I.Datassa oli asennoiduttu niin, että oli pakko ryhtyä "epätraditionaalisiin menetelmiin", jotta Carsten Olsen saataisiin nujerretuksi.

Syyskuun 18. päivänä Leif tuli Ralphin asuntoon ja sai siellä kellarissa kaksi kirjekuorta, jotka sisälsivät kumpikin 11 000 kruunua, yhteensä 22 000 kruunua.

Tarkoitus oli, että Leif saisi puolet etukäteen ja toisen puolen sitten, kun tehtävä olisi suoritettu.

Siihen ei Leif kuitenkaan halunnut suostua, ja lopulta hän sai molemmat kirjekuoret ja siis koko summan.

Leif oli ottanut mukaansa kuitin, mutta Ralph ei sitä halunnut, koska hänen esimiehensä eivät halunneet sellaista kuittia liikkeen kirjanpitoon.

Rahojen lisäksi Leif sai kaksi Carsten Olsenin valokuvaa, jotta hän tuntisi Carstenin. Sopimus koski edelleenkin sitä, että Leifin piti ottaa selvää, mistä Carsten Olsen tuotti tietokoneen-sa.

Carsten Olsenia varjostetaan

Leif aloitti heti valmistelut. Hän hankki itselleen erilaisia kuuntelulaitteita, joita hän kotona salaisessa huoneessaan alkoi konstruoida tehtävänsä sopiviksi.

Vuokraamallaan autoilla hän alkoi varjostaa Carsten Olsenia ja eräänä iltana sattui jotain, joka mahdollisesti ratkaisisi hänen tehtävänsä.

Leif oli varjostanut Olsenia eräälle pysäköintipaikalle Helsingörin keskustaan. Siellä hän katseli Carsten Olsenin ja jonkun tuntemattoman naisen tapaamista. Nainen oli tullut pysäköintipaikalle autolla, jonka molemmilla sivuilla oli painokuvia ja nimi Nyram.

Myöhemmin hän näki heidät yhdessä eräessä syrjäisessä ravintolassa.

Leif oli varma siitä, että hän oli nyt päässyt kiinni johonkin mielenkiintoiseen. Sanan Nyram täytyi tarkoittaa jotakin liikettä, joka oli melko äskettäin perustettu ja joka oli jollakin tavalla tekemisissä tietokoneiden kanssa. Leif nimittäin tiesi, että tietokoneen muistiyksikkö on "RAM" (Random Access Memory).

Hänen tehtävänsä oli suoritettu: Carsten Olsenin tietokoneet tulivat Nyramin välityksellä.

Leif järjesti heti tapaamisen Ralphin kanssa ja kertoi ilosta säteillen havainnoistaan.

Leifin hämmästykseksi Ralph ei kuitenkaan ollut erityisen kiinnostunut tästä tiedosta ja sanoi jotain, että "he" olivat yhtä kaukana päämäärästään, vaikka he

tiesivätkin toimittajan nimen, Carsten Olsenia ei kuitenkaan pystytty pysäyttämään.

Tehtävä laajenee

Leif oli hämillään - oliko hän ymmärtänyt tehtävän väärin? Ilmeisesti, sillä Ralph alkoi puhua joistakin vaihtoehtoisista ratkaisuista.

Esimerkiksi voitaisiin toimittaa hieman huumeita Carsten Olsenille ja ilmoittaa asiasta poliisille.

Kun poliisi sitten alkaisi tutkia Olsenin asioita se löytäisi varmasti jotain laitonta ja se taas vuorostaan johtaisi siihen, että Olsenin olisi suljettava liikkeensä.

Ralph sanoi myös, että se rakennus, missä Impex sijaitsi voitaisiin polttaa. Viimeksi mainitusta mahdollisuudesta he puhuivat puolesta ja vastaan, mutta tulivat lopuksi siihen tulokseen, että se olisi luultavasti huono ratkaisu. Siinä tapauksessa Olsen saisi suuren summan palovakuutuskorvausta ja johtaisi vain siihen, että hänen maksuvalmiutensa lisääntyisi.

Ralphin mielestä Leif voisi myös mennä Carsten Olsenin liikkeeseen ja uhkailla häntä ja saada hänet lopettamaan merirosvotoimintansa, Carstenhan ei tuntenut Leifia.

Leif meni kotiin ja mietti tilannetta. Mitä hänen pitäisi tehdä? Hän oli käyttänyt suurimman osan saamistaan 22 000 kruunusta varusteisiin, autonvuokraan ja tietenkin hän oli käyttänyt osan henkilökohtaisiin menoihinsa - olihan hänen elettävä.

Rakentaa kansion

Ralph soitti ja väitti hänen esimiestensä tulevan kärsimättömiksi ja odottavan tuloksia lähiaikoina.

Leif ei pystynyt käsittämään, mitä hänen haluttiin tekevän ja samalla hän tunsi itsensä psyykkisesti pakotetuksi tekemään jotain. Mitä he tarkoittivat Olsenin ”nujertamisella”?

Hän oli ottanut tehtävän suorittaakseen ja niinpä se suoritettaisiin, ennen kaikkea nyt, kun hän oli saanut rahat etukäteen. Koska Leif oli kunnianhimoinen, paluuta ei ollut, hänen oli yksinkertaisesti päästävä todella tehokkaaseen tulokseen.

Rengaskansion konstruktio ei syntynyt paperilla, vaan Leifin päässä. Hän osti uuden rengaskansion ja otti muutaman suuren kirjekuoren nipusta, joka hänellä oli eteisessä. Kuoren oli hänen avopuolisonsa saanut eräästä mainostoimistosta joidenkin kirjoitustehtävien palauttamista varten.

Seuraavat illat hän vietti salaisessa huoneessaan ja rakensi kansion pistooleineen.

Hän huolehti tarkoin siitä, ettei hän missään tapauksessa jättänyt sormenjälkiään mihinkään.

Viimeiseksi, ennen kansion panemista kirjekuoreen, hän laati väärän johtolangan.

Aivan tavallisesta teipistä hän leikkasi hobbyveitsellä kirjaimet sanaan Nyram, liimasi ne kansion selustaan ja irrotti ne jälleen.

Hän toivoi, että teipin liimasta jäisi kansioon jälkiä, jotka tulisivat näkyviin poliisin teknisessä tutkimuksessa. Sillä tavoin hän ohjaisi poliisin etsinnät Nyramiin.

Saatuaan kansion valmiiksi hän siivosi työpöytänsä kunnolla ja pani käyttämänsä työkalut, loput teipistä, kirjekuoren jätteet ja muut muovipussiin.

Attentaattipäivä

Leif päätti iskeä keskiviikkona, marraskuun 11. päivänä.

Iltapäivällä hän vuokrasi auton ja ajoi kotiin hakemaan kansion ja työkalut ja jätteet sisältävän muovipussin. Oman pistoolinsa hän pani kainalokoteloon. Hän oli valmis.

Matkalla Helsingöriin hän hävitti työkalut ja jätteet heittämällä ne ikkunasta ulos.

Tultuaan Industrivejille Helsingöriin oli jo pimeää. Kello oli noin 16.30 ja useimmat liikkeet oli jo suljettu. Leif tiesi Carsten Olsenia varjostettuaan, että konttoriapulainen poistui vasta kello 17.00, jonka vuoksi hän pysäköi Industrivejn toisessa päässä olevalle autiolle tontille. Sieltä hän voi pitää Impexin rakennusta silmällä.

Kello 17.00 hän näki konttoriapulaisen poistuvan ja ajatteli, että nyt Carsten Olsen oli liikkeessä yksin.

Leif otti kansiopaketin, nousi autostaan ja meni varjossa olevan Olsenin auton luo.

Industrivejillä ei ollut ketään ja siksi hän kenenkään huomaamatta pystyi panemaan pakettinsa auton konepellille. Hän asetti sen siihen niin, että sitä ei voinut olla huomaamatta. Hän oli jopa liimannut paketin päälle etiketin, jossa luki Impex, jotta kukaan sivullinen ei ottaisi pakettia.

Leif hiipi takaisin autoonsa ja jäi odottamaan.

Äkkiä Leif oli peloissaan, kun hänen tekonsa kauheus selvisi hänelle, mutta nyt oli liian myöhäistä.

Hänen oli pidettävä huoli siitä, että hän ei paljastuisi. Oliko hän tehnyt jonkin virheen – jättänyt joitakin jälkiä?

Yhtäkkiä hän tuli ajatelleeksi, että hän oli kävellyt sorapinnalla mennessään Olsenin autolle – jalanjälkiä! Hän riisui kenkensä ja ajaessaan takaisin Kööpenhaminaan hän heitti ne ikkunasta ulos.

Entä tussikynä, jolla hän oli kirjoittanut kirjekuoreen? Hän löysi sen taskustaan ja heitti senkin pois.

Leif tunsi olonsa varmaksi, hän oli hävittänyt kaikki jäljet.

Matkalla kotiin Helsingöristä Leif kuunteli poliisiradiota. Hän kuuli, että sekä ambulanssi että poliisi lähetettiin erääseen Hornbækin osoitteeseen ja että partioauto lähetettiin Industrivejlle.

Toimeksiantajat

Tammikuun 15.-16. päivinä 1988 neljä S.I.Datan korkeinta päällikköä pidätettiin. Myöhemmin kolme heistä vangittiin epäiltynä osallisuudesta murhayritykseen. Yksi heistä oli Ralph Carlsson.

Kysymys kuului: Oliko S.I.Datan johto pestannut palkkamurhaajan 22 000 kruunulla käyttääkseen tätä viimeisenä keinonaan lopettaa Carsten Olsenin harjoittama Epson-tietokoneiden rinnakkaistuonti?

Aluksi monet seikat viittasivat siihen, mutta paljon oli sellaistaikin, joka ei ollut oikeassa suhteessa näin räikeään askeleeseen.

Hallintojohtaja vahvisti, että hän oli syyskuun 16. päivänä 1987 nostanut liikkeen kassasta 22 000 kruunua käteistä.

Hän allekirjoitti menotositteen siirtääkseen sen sitten marraskuun 6. päivänä 1987 toiselle liikkeelle, jonka hän itse omisti. Hän selitti tämän siirron siten, että hän tuona ajankohtana katsoi rahat menetetyksi, koska Ralph Carlssonin "yhteyshenkilön" panemisesta asiaan ei ilmeisesti ollut tullut mitään. Siksi hän katsoi, ettei S.I.Datan osakkeenomistajia voinut rasittaa tällä maksulla.

Epätraditionaalinen tapa

Kaikki vangitut väittivät, etteivät he olleet ryhtyneet mihinkään palkkamurhaan, vaan sitä vastoin maksuneet 22 000 kruunua saadakseen Carsten Olsenin Epson-tuotteiden tuonnin loppumaan epätraditionaalisella tavalla.

Mitä sitten ymmärrettiin epätraditionaalisella tavalla?

Ralph Carlsson meni niin pitkälle, että hän myönsi keskustelleensa Leifin kanssa useista mahdollisuuksista.

Leifin päätehtävä oli ollut ottaa selvää, mistä Impex tuotti Epson-tuotteensa.

Sen jälkeen mitään vahinkoa ei olisi siitä, jos Leif löytäisi jotain rikollista, joka esimerkiksi voitaisiin ilmoittaa viranomaisille. Ralph oli myös sanonut Leifille, että tämä voisi käyttää kuuntelulaitteita saadakseen tietoja.

Lopuksi oli esitetty ehdotus, että Impex voitaisiin polttaa, mutta se oli sanottu lähinnä piloillaan.

Kaksi muuta vangittua päällikköä mainitsivat, että monista mahdollisuuksista Carsten Olsenin pysäyttämiseksi oli keskusteltu, mutta että milloinkaan kysymys ei ollut ollut mistään suorastaan laittomasta.

Jos saataisiin selville, kuka toimitti Epson-tuotteita Impexille, voitaisiin yrittää saada Olsen huonoon huutoon ja siten estää hänen tuontinsa.

Vaikutti markkinoihin

Perusteluiksi esitettiin, että Impexin markkinaosuus oli hyvin pieni, eikä se vaikuttanut S.I.Datan markkinointiin ja hintapolitiikkaan merkittävässä määrin.

Aluksi asia tuntui olevankin näin, sillä S.I.Datan Epson-tuotteita koskeva liikevaihto vuonna 1987 oli 40 miljoonaa kruunua, kun taas Impexin liikevaihto jäi 6 miljoonaan kruunuun.

Asia oli kuitenkin niin, että Impex vaikutti markkinoihin halvoilla hinnoillaan.

Kun S.I.Datan myyjät tulivat asiakkaidensa luokse, näillä oli usein Impexin myyntitarjous taikka jonkin lehden ilmoitus, jossa hinnat oli ilmoitettu huomattavasti S.I.Datan hintoja alhaisemmaksi.

Monet asiakkaista eivät olleet milloinkaan aikoneet ostaa Epson-koneita Impexiltä, koska siinä tapauksessa pelättiin saatavan huonoa palvelua, mutta Impexin hinnastoa käytettiin laitteiden saamiseksi edullisemmalla hinnalla S.I.Datalta.

Kyse ei siis ollut Impexin markkinaosuudesta, vaan sen vaikutuksesta markkinoihin, joka S.I.Datassa koettiin ”ärsytysmomenttina”.

Lörpöttelyä

S.I.Datan johto epäili vahvasti, että Impex tuotti tuotteensa Länsi-Saksasta.

Ilmeisesti ei tiedetty, että Epson-London eräänä kautena möi myös Impexille S.I.Datan ohessa. Se kuitenkin oivallettiin, ettei sille asialle todellisuudessa ollut paljon tehtävissä.

Tosin S.I.Datalla oli Epson-tuotteiden agentuuri Tanskassa, mutta EY:n sääntöjen mukaan rinnakkaistuonti ei ole laitonta.

Viime vuosina oli Impexiin yritetty päästä käsiksi eri tavoin.

Mainittakoon, että kun Impex eräänä kautena hankki varaosansa S.I.Datan välityksellä, tilaukset pantiin vain laatikkoon ja Carsten Olsen pidettiin loitolla kaikenlaisella lörpöttelyllä, kun hän tuli valittamaan. Sillä tavalla toivottiin Impexin asiakkaiden ymmärtävän, etteivät he

saaneet tarpeeksi palveluita, joten he vastaisuudessa tekisivät kauppansa S.I.Datan kanssa.

Kerran S.I.Data möi suurehkon erän Epson-koneita eräälle hollantilaiselle liikkeelle, ja se tapahtui Epson-Londonin kanssa tehtyjen sisäisten sopimusten vastaisesti. Niiden mukaan sai myydä vain Tanskassa.

S.I.Data käytti tilaisuutta hyväkseen saattaakseen Impexin huonoon maineeseen. Bulvaanin välityksellä laadittiin faktura Impexin nimissä, joten se joutuisi vaikeuksiin, jos hollantilaisen firman kanssa tehty kauppa tulisi tiedoksi.

Hollantilaisella liikkeellä oli kuitenkin joitain täydentäviä kysymyksiä esitettävänä ja siksi sieltä otettiin puhelimitse yhteys Impexiin. Carsten Olsen vastasi. Hän oivalsi heti, kuka oli tämän hankkeen alkuunpanija.

Tuomiot

Lokakuussa 1988 Leif Strohmann tuomittiin yhdeksäksi vuodeksi vankeuteen. Hänen katsottiin syyllistyneen murhayritykseen ja teollisuusvakoilun yritykseen.

Samassa oikeudenkäynnissä hallintopäällikkö Ralph Carlsson vapautettiin osallisuudesta murhayritykseen, mutta tuomittiin osallisuudesta teollisuusvakoilun yritykseen kuudeksi kuukaudeksi vankeuteen. Tuomio oli ehdoton.

Hän valittiin tuomiosta Korkeimpaan oikeuteen ja se alensi hänen rangaistuksensa neljäksi kuukaudeksi ehdotonta vankeutta.

Marraskuussa 1988 muut kaksi S.I.Datan päällikköä vapautettiin Helsingörin rikosoikeudessa syytteestä, joka koski osallisuutta teollisuusvakoilun yritykseen.

Oikeus lausui kuitenkin muun muassa:

- "on kuitenkin käytetty menetelmiä, joita eettisesti on pidettävä epäilyttävinä".

Valtionsyyttäjä on valittanut päätöksestä maaoukeuteen.

Rikoslaki - moraalii - etiikka

Totta on, että Leif Strohmannia ei koskaan suoraan pyydetty surmaamaan Carsten Olsenia, johon tulokseen lautamiehetkin tulivat vapauttaessaan Ralph Carlssonin syytteestä, hänhän oli tekijän lähin lenkki.

Se merkitsee, että rikoslain tarkoituksen mukaan alkuunpanijat ovat syyttömiä.

S.I.Datan hallintojohtaja on laskenut hyväkseen sen, ettei häntä ollut informoitu siitä, mitä Ralph Carlssonin ja Leif Strohmannin keskeisissä tapaamisissa sovittiin ja ettei hän "halunnut tietää mitään".

Tätä asiaa on mietitty paljon. Joidenkin mielestä on niin, että jos "jotain" ryhdytään tekemään, tekemisestä myös vastataan. Toiset taas ovat väittäneet, ettei kukaan voi olla vastuussa siitä, että Leif Strohmann käsitti tehtävänsä väärin.